

Dosarul nr. 3r-80/24
2-21192698-01-3r-27032024

Prima instanță : Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud.: T. Avasiloiie)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: V. Negru, I. Dutca, E. Palanciuc)

DECIZIE

15 mai 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTȚIE

Complet de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Stela Procopciuc
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere” împotriva Ministerului Finanțelor cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație, obligarea pârâtului să furnizeze informația solicitată prin petiția nr.323/24.08.2021, nr.364/05.10.2021, nr.394/16.11.2021 și încasarea cheltuielilor de asistență juridică,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2024, prin care s-a declarat inadmisibil apelul declarat de către AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere”,

c o n s t a ț ă :

La 31.12.2021, AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informația solicitată prin petiția nr.323/24.08.2021, nr.364/05.10.2021, cererea prealabilă nr.394/16.11.2021, a obliga pârâtul să furnizeze informația solicitată prin petiția nr.323/24.08.2021, nr.364/05.10.2021, nr.394/16.11.2021, încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 27 aprilie 2023, s-a respins acțiunea AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere” împotriva cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informația solicitată prin petiția nr.323/24.08.2021, nr.364/05.10.2021, cererea prealabilă nr.394/16.11.2021, a obliga pârâtul să furnizeze informația solicitată prin petiția nr.323/24.08.2021, nr.364/05.10.2021, nr.394/16.11.2021, încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 31 mai 2023, AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova”, a depus apel nemotivat

împotriva hotărârii menționate, solicitând casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi decizii cu privire la admiterea acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2024 apelul depus de AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova” împotriva hotărârii Judecătoreiei Chișinău, sediul Rîșcani din 27 aprilie 2023, s-a declarat inadmisibil.

La 12 martie 2024, AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova” a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2024, solicitând casarea încheierii și restituirea spre rejudecare.

În motivare recurentul a invocat că, AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova” i-a fost notificat dispozitivul hotărârii Judecătoreiei Chișinău, sediul Rîșcani din 27 aprilie 2023, la data de 10 mai 2023 cu aviz de recepție, dată de la care a început a curge termenul.

Dispozitivul hotărârii la fel a fost publicat pe portalul instanței la data de 10 mai 2023.

Instanța de apel a reținut în mod eronat că, AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova” a depus apel în afara termenului legal, încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2024, fiind neîntemeiată.

Prin referința depusă la 02 aprilie 2024, Ministerul Finanțelor a pledat pentru respingerea recursului.

Cu referire la termenul de depunere a recursului:

Potrivit art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 24 ianuarie 2024.

Conform scrisorii de expediere a actului judecătoresc de la fila dosarului 126, instanța de apel a notificat recurentului încheierea din 24 ianuarie 2024, la 11 martie 2024, prin intermediul poștei electronice.

Respectiv, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, recursul declarat la 12 martie 2024, este depus în interiorul termenului legal.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

În temeiul art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, Judecătoreiei Chișinău, sediul Râșcani a pronunțat dispozitivul hotărârii la 27 aprilie 2023.

La 31 mai 2024, AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoreiei Chișinău, sediul Rîșcani din 27 aprilie 2023.

Instanța de apel prin prisma prevederilor art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. d) Cod administrativ, apelul depus de AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova” l-a declarat inadmisibil, din motivul depunerii cererii de apel peste termen.

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrului legal aplicabil speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind justificată concluzia Curții de Apel Chișinău de declarare a apelului inadmisibil.

În conformitate cu art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că termenul de prezentare a apelului în baza art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, fiind de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, la caz a început să curgă din data de 28 aprilie 2023 și ar fi expirat la data de 29 mai 2023, zi de luni.

Se reține că potrivit avizelor de recepție, anexate la materialele dosarului, (f.d.39/66/68) AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova”, a fost înștiințată despre ședințele de judecată, corespondența fiind recepționată.

Totodată, potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc de la fila dosarului 92, la 28 aprilie 2023 instanța de fond a expediat AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova”, copia dispozitivului hotărârii, fiind recepționat la data de 10 mai 2023.

În circumstanțele de față, instanța de fond a respectat prevederile 96 alin. (1), 97 Cod administrativ, iar susținerile recurentului în sensul că termenul de contestare a hotărârii curge de la data recepționării dispozitivului hotărârii, instanța îl consideră neîntemeiat.

La acest aspect, Completul de judecată consideră că, din momentul notificării dispozitivului hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 27 aprilie 2023, (10 mai 2023) acesta a avut posibilitatea să facă uz de drepturile sale procedurale și să prezinte apelul în interiorul termenului instituit la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, adică până la data de 29 mai 2023.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1).

La caz, AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova”, a declarat apel la 31 mai 2024, fără să solicite și repunerea în termenul de declarare a apelului, or, repunerea este absolut necesară, ținând cont că apelul este depus peste termenul prevăzut de art. 232 alin.(1) din Codul administrativ.

În circumstanțele reținute supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare a apelului depus de AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din

Moldova”, ca fiind inadmisibil, în temeiul art.236 alin.(2) lit. d) din Codul administrativ.

Or, AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova”, a omis termenul de declarare a apelului, însă cerere de repunere în termenul exercitării căii de atac nu a formulat.

Respectiv, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

În corespundere cu prevederile art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a apelului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al apelantului AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova”, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

Reieșind din cele expuse, se constată temeinicia încheierii instanței de apel, deoarece recurenta nu a depus apelului în termenul stabilit de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele prevederilor art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În cauza, Robuleț v. Republica Moldova nr. 17935/08 din 14.11.2023 CEDO a notat că, admiterea spre examinare de către instanțele naționale a unei cereri de apel depusă peste termen, fără a motiva și fără a prelungi termenul de depunere a apelului, încalcă 6 § 1 din Convenție.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se

subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Actele cauzei, însă, denotă faptul că recurentul nu a întreprins acțiuni concrete de a se informa despre derularea examinării cauzei sale.

În calitatea sa procesuală, AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova”, avea obligația să îndeplinească actele de procedură în condițiile, ordinea și termenele stabilite de lege sau de judecător, să își probeze pretențiile, să contribuie la desfășurarea fără întârziere a procesului, urmărind, tot astfel, finalizarea acestuia.

În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție amintește că art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

Curtea a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut.

În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxembourg; Diaz Ochoa vs Spaniei], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierea.

În conformitate cu art. 243 alin.(1) lit. b) și alin.(2) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2024, adoptată în cauza de contencios administrativ depusă de AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere” împotriva Ministerului Finanțelor cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație, obligarea pârâtului să furnizeze informația solicitată prin petiția nr.323/24.08.2021, nr.364/05.10.2021, nr.394/16.11.2021 și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc